

Česká rozvojová agentura

Plán činnosti a rozpočtu České rozvojové agentury na rok 2021

Leden 2021

Předkládá: Jan Slíva, ředitel ČRA

| Obsah

1 Úvod.....	1
2 Strategické cíle pro rok 2021.....	3
3 Hlavní programy činnosti	5
4 Hlavní zaměření aktivit ČRA doma i v partnerských zemích v roce 2021	6
5 Alokace a plánované čerpání rozpočtu ČRA na ZRS v roce 2021.....	33

Česká rozvojová agentura (dále jen ČRA) předkládá Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen MZV) ke schválení Plán činnosti a rozpočtu ČRA na rok 2021 v souladu s článkem 2. 2. svého Statutu.

Činnost ČRA se řídí zejména zákonem č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí, a dalšími obecnými právními předpisy.

Ze strategického hlediska jsou pro činnost ČRA určující Strategie zahraniční rozvojové spolupráce ČR 2018–2030, kterou vláda ČR schválila usnesením č. 591 z 21. srpna 2017, dále programy spolupráce se šesti prioritními zeměmi na období 2018–2023, které byly uzavřeny s jednotlivými prioritními zeměmi v letech 2017–2018, a Usnesení Vlády České republiky ze dne 8. června 2020, č. 618, o dvoustranné zahraniční rozvojové spolupráci v roce 2021 a ke střednědobému výhledu jejího financování do roku 2023. ČRA ve své činnosti usiluje o naplňování doporučení vzešlých z OECD DAC Peer Review¹. Realizace ZRS probíhá v souladu s instrumenty OECD pro oblast rozvojové spolupráce².

1 | Úvod

Prioritní země programu rozvojové spolupráce ČR prošly v roce 2020 rušným vývojem. Propad ekonomiky, způsobený pandemií COVID-19, nápor na zdravotnické systémy, občanské nepokoje hned v několika státech a politická nestabilita zhoršily jejich hospodářské vyhlídky a zpomalily pozitivní společenské změny. Rámec působení ČRA bude tímto vývojem významně ovlivněn i v roce 2021.

Bosna a Hercegovina se prakticky v průběhu celého roku 2020 nacházela v politické krizi. Dlouhodobá efektivní reakce na krizi typu koronavirové pandemie vyžaduje vysokou úroveň koordinace mezi všemi úrovněmi správy, což se v zemi v praxi ukázalo jako problematické. V oblasti hospodářské se země podle predikce Světové banky propadne do nejhorší recese za 25 let. Celková kapacita veřejných rozpočtů není velká a pomoc mezinárodních institucí a bilaterálních donorů bude i nadále nezbytná, protože Bosna a Hercegovina si nedokáže zabezpečit udržitelné financování na finančních trzích.

V **Etiopii** pandemie kromě tlaku na slabý zdravotní systém vedla k obrovským socio-ekonomickým výzvám. Způsobila velký propad v oblasti služeb, což se odrazilo v platební bilanci i hospodářské výkonnosti. Slibovaná liberalizace trhu neprobíhá, podnikání naopak ztěžuje ještě tužší forexová kontrola. V březnu 2020 vláda oznámila, že volby, které již jednou byly přesunuty na srpen 2020, budou kvůli pandemii znovu odloženy, a to do roku 2021. Vláda regionálního státu Tigray ovšem toto odmítla, uspořádala volby vlastní a federální parlament i vládu označila za nelegitimní a protiústavní. Politická krize dostala ke konci roku vojenské rozměry: tigrayské jednotky se pokusily obsadit federální základny v regionu a federální vláda zahájila ozbrojenou ofenzívu na místní strategické cíle. Došlo k významným ztrátám na životech a nevratnému poškození/ničení důležité infrastruktury. Tigray opouštějí tisíce lidí, kteří hledají útočiště zejména za hranicemi Súdánu. Rok 2021 bude tedy z politického i hospodářského hlediska nadmíru složitý.

Moldavsko bylo pandemií zasaženo velmi silně, nemá však dostatek kapacit na boj s nemocí. Opatření vlády, přijatá s cílem omezit šíření koronaviru, měla dopady na všechny oblasti národního hospodářství a makroekonomický výhled Moldavska se proto prudce zhoršil. Za první pololetí roku 2020 HDP pokleslo ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku až o 14%, což je nejhlubší propad za posledních 20 let. Další příčinou stagnace státu i politiky byla příprava

1 <https://www.oecd.org/dac/oecd-development-co-operation-peer-reviews-czech-republic-2016-9789264264939-en.htm>

2 <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments?mode=advanced & committeeIds=869 & dateType=adoption>

na prezidentské volby, které se konaly v listopadu 2020; zvítězila v nich opoziční proevropská kandidátka Maia Sandu.

Gruzínská ekonomika také utrpěla významné ztráty. Kvůli uzavření hranic dochází k výpadku příjmů z cestovního ruchu, který se na HDP podílí asi jednou třetinou. Místní poptávka po službách a spotřeba klesá, ceny nemovitostí také a místní měna oslabuje. Země řeší tíživou situaci částečně půjčkami z mezinárodních institucí. I zde proběhly v roce 2020 volby, a to parlamentní, v nichž zvítězila vládní strana Gruzínský sen Bidziny Ivanišviliho.

I vývoj v **Zambii** v roce 2020 byl zásadně poznamenán pandemií COVID-19, která naplno odhalila dlouhodobé hospodářské problémy. Země zaznamenala výrazný výpadek příjmů v důsledku poklesu světových cen mědi, která tvoří zhruba tři čtvrtiny celkového vývozu. Citelný byl také výpadek příjmů z cestovního ruchu, tvořícího téměř desetinu HDP. Zejména ovšem došlo k rapidnímu oslabení zambijské měny, která za rok klesla vůči světovým měnám cca o 50 %. V důsledku toho Zambie, která se v posledních několika letech zadlužovala neudržitelným tempem, není schopna splácet své zahraniční závazky a musela požádat věřitele o odložení splátek úroků a restrukturalizaci dluhu.

Všechna tři klíčová odvětví **kambodžské** ekonomiky – textilní výroba, stavební sektor a cestovní ruch – byla negativně ovlivněna dopady pandemie. Předpokládá se, že za rok 2020 poprvé od 80. let hospodářství poklesne. V důsledku pandemie bylo uzavřeno mnoho hotelů, restaurací, ale i textilních továren. Kromě samotných zaměstnanců těchto podniků dopadla situace i na neformální sektor (přibližně 2/3 HDP). Bez funkčního systému sociální ochrany v zemi jsou nejohroženější chudší a zranitelné skupiny obyvatel bez možnosti vedlejšího příjmu. Příjmy mnoha rodin především z příhraničních oblastí byly dosud do velké míry závislé na remitencích ze zahraničí. Protipandemická opatření v okolních zemích (zejména Thajsku a Vietnamu) však donutila množství pracovních migrantů k návratu zpět do Kambodži, což způsobilo výrazný propad v příjmech dotčených rodin). V návaznosti na zhoršující se vývoj na politické scéně od roku 2017 z hlediska uplatňování demokratických principů a respektování lidských a pracovních práv vůči mezinárodně deklarovaným i vnitřním ústavním závazkům Kambodže přistoupila Evropská komise v letošním roce k částečnému odebrání preferencí preferenčního obchodního režimu přístupu na vyspělé trhy Everything but Arms (EBA) poskytovaného Evropskou unií. Rozhodnutí nabylo účinnosti v srpnu 2020 a týká se přibližně 20 % kambodžského vývozu do EU.

Již nyní lze i na základě vyhodnocení probíhajících v rámci OSN, EU i OECD objektivně usuzovat, že rozvojové a transformující se státy budou přímé zdravotní, sociální a ekonomické důsledky pandemie citelně pociťovat i v nadcházejících letech a že asistence, kterou ČR těmto zemím poskytuje, jim může významně pomoci. Tato skutečnost tedy zdůrazňuje roli ČRA jako významného partnera.

2 | Strategické cíle pro rok 2021

Ve spolupráci s Odborem rozvojové spolupráce MZV bude ČRA v roce 2021 ve všech prioritních zemích české ZRS postupně zavádět integrovaná řešení rozvojových problémů.

Cílem „integrovaných projektů“ je komplexní odezva na potřeby společnosti a posílení synergií a návaznosti mezi humanitárními, rozvojovými a případně i ekonomickými a bezpečnostními aktivitami. Tato strategie má dále za cíl zlepšit měřitelné dopady, zefektivnit financování i nad rámec bilaterálního rozpočtu ZRS, a posilovat partnerství mezi příjemci projektů, realizátory a Českou republikou jako donorem i mezi jednotlivými kategoriemi realizátorů z veřejného, soukromého a neziskového sektoru.

Příkladem takového integrovaného řešení je pojetí rozvoje venkova např. v souběhu témat voda – udržitelná energetika – produkce potravin, včetně návaznosti na humanitární intervence (sucho, podvýživa, DRR), nebo v podobě dlouhodobé intervence ČRA v oblasti WASH v Etiopii, případně komplexního přístupu k rozvoji chráněných oblastí v Gruzii.

Tento komplexní přístup k projektu musí začít již ve fázi identifikace, kde náměty budou vyhodnocovány z hlediska potenciálu integrovaného řešení včetně integrace s již probíhajícími intervencemi. Pro dosažení integrovaných řešení je dále třeba vhodně kombinovat dostupné nástroje (dotace, veřejné zakázky, rozpočtová opatření, vázané peněžní dary), případně více propojovat granty s finančními nástroji ze zdrojů finančních institucí pro dosažení co největšího pákového efektu.

ČRA bude aktivněji vyhledávat zahraniční partnery k naplnění cílů české ZRS v každé ze svých prioritních zemí. Bude usilovat jak o bilaterální spolupráci s dalšími donory a mezinárodními organizacemi, tak i o další projekty v režimu delegované spolupráce s Evropskou komisí, ovšem za striktních, předem definovaných podmínek, které budou v souladu s prioritami ZRS. Důraz bude kladen též na propojování bilaterálních a multilaterálních aktivit v souladu se Strategií ZRS ČR. V neposlední řadě bude směřovat i k propojování vlastních grantových zdrojů s finančními nástroji rozvojových bank (projekty tohoto rázu jsou již připravovány v Moldavsku a Gruzii).

Velkou výzvou pro rok 2021 bude zapojení do společného programování EU. Ambicí je vytvořit podmínky pro postupné zapojení do práce „Team Europe“ ve všech prioritních zemích ČRA. Rok 2021 bude prvním rokem nového sedmiletého finančního rámce; očekává se, že Evropská komise bude do společného plánování snažit zapojit co nejvíce rozvojových agentur, bank a organizací. Vedle boje proti pandemii COVID-19 a návazné obnovy a podpory odolnosti bude jedním z hlavních témat boj proti klimatickým změnám.

Pandemie COVID-19 bude významným faktorem pro činnost agentury. V rámci prioritních sektorů byla ČRA usnesením vlády pověřena vynaložit na zmírnění dopadů pandemie ve svých šesti prioritních zemích nejméně 34 milionů Kč. Tento aspekt bude zdůrazněn při vypisování výzev/tendrů (Plán činnosti již obsahuje konkrétní projekty s tímto zaměřením). Prostřednictvím rozvojové spolupráce se Česká republika bude snažit posílit odolnost partnerských zemí vůči dalším zdravotním krizím a zároveň svou pozici ve světové ekonomice.

Publicita a viditelnost ČRA

Komunikace a prezentace naplňování Strategie ZRS ČR je spojena s kvalitní prezentací cílů a výsledků rozvojové spolupráce a humanitární pomoci vůči partnerským zemím, dalším donorům a zejména také vůči české politické reprezentaci, odborné veřejnosti, aktérům zapojeným do realizace ZRS ČR i široké veřejnosti. To předpokládá také průběžnou práci s poznatky o průběhu realizace, změnách a výstupech dílčích intervencí na základě řízení projektů a monitoringu zaměřeného na výsledky. V roce 2021 bude v součinnosti s MZV posílena propagace ČRA vůči odborné a široké veřejnosti prostřednictvím elektronických a sociálních médií. Snahou je zajistit jednotnou prezentaci všech aktérů ZRS ČR v příslušných zemích; pozornost bude věnována publicitním aktivitám zaměřeným na posilování povědomí odborné i laické veřejnosti o cílech a výsledcích ZRS ČR. ČRA se zapojí i do společné komunikace EU pod značkou #TeamEurope.

3 | Hlavní programy činnosti

Jádrem činnosti ČRA je implementace bilaterálních projektů ZRS v souladu s Plánem dvoustranné ZRS na rok 2021, schváleným usnesením vlády.

Mezi hlavní nástroje vedoucí k naplňování role ČRA v roce 2021 budou i nadále patřit zejména:

- Bilaterální programy spolupráce v partnerských zemích: východiskem budou programy spolupráce s prioritními zeměmi na roky 2018–2023. Projekty budou nadále implementovány pomocí dotací, veřejných zakázek a rozpočtových opatření.
- Horizontální programy: ČRA bude pokračovat v dotační podpoře českým subjektům prostřednictvím realizace programů Globální rozvojové vzdělávání a osvěta veřejnosti (alokace 8 milionů Kč), Posilování kapacit platform nestátních subjektů pro rozvojovou spolupráci (včetně posilování kapacit a partnerství NNO – alokace 5 milionů Kč), Podpora rozvojových aktivit krajů a obcí v prioritních zemích ZRS ČR (alokace 1,5 milionů Kč), Podpora trojstranných projektů českých subjektů (alokace 35 milionů Kč) a B2B (alokace 33 milionů Kč).
- Projekty v režimu delegované spolupráce s Evropskou komisí (podrobné informace v kapitole 4 - Hlavní zaměření aktivit ČRA doma i v partnerských zemích v roce 2021).

Veškeré nástroje a činnosti ČRA budou realizovány procesy zahrnujícími vnitřní kontrolní systém s důrazem na účinné provádění řídicí kontroly při nakládání s veřejnými prostředky. ČRA bude vykonávat veřejnosprávní kontrolu ve vztahu k příjemcům veřejných prostředků v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, přičemž plánuje provést minimálně 10 veřejnosprávních kontrol u příjemců poskytovaných dotací. Nadále bude posilována kontrola souladu procesů ČRA s legislativním rámcem ČR, podmínkami EK pro delegovanou spolupráci i interními předpisy a bude nastavena užší provázanost procesů s decentralizovaným systémem řízení rizik.

ČRA se i nadále bude věnovat průběžnému monitoringu realizace pokračujících a nově běžících projektů. Monitoring realizace projektů bude probíhat na základě společného plánu monitoringu ČRA, Odboru rozvojové spolupráce MZV a ZÚ pro rok 2021, který bude pokrývat veškeré bilaterální projekty, rádi bychom zaměřili pozornost i na trojstranné projekty či projekty z horizontálních programů realizovaných v zahraničí. ČRA se rovněž bude podílet na naplnění Plánu evaluací na rok 2021, který byl na podzim 2020 schválen Radou pro ZRS. V souladu s novým opatřením v případě potřeby ČRA rovněž požádá Odbor rozvojové spolupráce MZV o dílčí vyhodnocení nad rámec Plánu, zejména v kontextu integrovaných řešení.

4 | Hlavní zaměření aktivit ČRA doma i v partnerských zemích v roce 2021

- Tuzemské dotace a další programy

Globální rozvojové vzdělávání a osvěta veřejnosti

Cílem programu je zlepšit přístup k informacím o globálním rozvoji, motivovat občany k aktivnímu přístupu při řešení globálních výzev a vybavit je potřebnými kompetencemi, které jim pomohou podílet se na udržitelném rozvoji světa. Hlavní důraz je kladen na účinnější začlenění globálních rozvojových témat jako součásti konceptu celoživotního učení nejen do vzdělávacích programů na všech úrovních vzdělávacího systému ČR, ale i do osvětových aktivit; posílení informovanosti o globálních a rozvojových tématech včetně ZRS ČR vůči odborné a široké veřejnosti; a směřování k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

Posilování kapacit platform nestátních subjektů pro rozvojovou spolupráci (včetně posilování kapacit a partnerství nestátních neziskových organizací)

Cílem programu je posílení profesionality, budování kapacit a udržitelnosti nestátních neziskových organizací tak, aby občanská společnost byla jedním ze stabilních pilířů demokracie. Jedná se zejména o podporu vytváření, koordinace a posilování kapacit subjektů působících v zahraniční rozvojové spolupráci; podporu budování organizačních a administrativních struktur malých a začínajících NNO a posilování jejich schopností poskytovat veřejné služby v oblasti ZRS; a pomoc při posilování kapacit NNO ve specifických a odborných sektorech. Program v roce 2021 projde evaluací, jejíž výstupy ČRA využít k dalšímu posílení účelnosti tohoto programu.

Podpora rozvojových aktivit krajů a obcí v prioritních zemích ZRS ČR

Předmětem tohoto programu je podpora projektů realizovaných územními samosprávnými celky (kraji a obcemi), nebo ve spolupráci s těmito územními samosprávnými celky, v jedné nebo více z prioritních/partnerských zemích programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR (ZRS ČR). Cílem projektů má být primárně podpora partnerských institucí místní správy a samosprávy v cílových zemích, včetně jimi zřizovaných subjektů zaměřených na poskytování sociálních, zdravotních, vzdělávacích a kulturních služeb.

Na základě evaluace, která proběhla v roce 2020 má ČRA ambici tento program v dialogu s potencionálními žadateli (kraje a obce) upravit a nastavit tak, aby byl více atraktivní a zohledňoval nejen výstupy evaluace, ale také byl reálně nastaven z hlediska potřeb cílové skupiny.

Podpora trojstranných projektů českých subjektů

Cílem programu je spolufinancovat rozvojové projekty financované majoritně jiným hlavním donorem, vybudovat kapacitu na straně oprávněných žadatelů (českých NNO), zapojovat se do mezinárodní trilaterální spolupráce a posílit „přímou“ českou ZRS ve formě multiplikačních efektů. Prostřednictvím této spolupráce zapojené NNO získávají kompetence a zkušenosti s přípravou i realizací rozvojových aktivit zejména v rozvojových a transformujících se zemích a budují svou kapacitu pro formování efektivních mezinárodních partnerství a vstup do rozvojových projektů v pozici leadera projektu.

B2B

Primárním cílem programu B2B je rozvoj podnikatelského sektoru v rozvojových zemích. Sekundárním cílem je podpora českých subjektů při identifikaci a navázání obchodních partnerství v rozvojových zemích. Program bude opět, jako i v předchozích letech, rozdělen na fázi přípravy (studie proveditelnosti, podnikatelský plán) a fázi realizace.

V oblasti B2B dojde v roce v 2021 i k posílení monitoringu projektů tak, aby bylo lépe možné sledovat dopady firemních aktivit podpořených ČRA vůči naplňování SDGs; vyhodnotit potenciál komerční návaznosti podporovaných projektů; a zajistit provázanost s jinými aktivitami ČR i dalších donorů v cílové zemi.

Všechny dotační programy ČRA budou v roce 2021 probíhat podle upravených metodik, které reflektují nejlepší praxi z domova i ze zahraničí.

- Bilaterální projekty a projekty v režimu delegované spolupráce s Evropskou komisí:

BOSNA A HERCEGOVINA

Vlajkový projekt pro rok 2021

Podpora rozvoje nakládání s odpadem v Kantonu Sarajevo

Jedná se o komplexní projekt na podporu rozvoje nakládání s odpadem v Kantonu Sarajevo. Projekt se zaměří především na předávání zkušeností se zaváděním systému třídění odpadu, efektivnější komunikační strategie s obyvateli města ohledně odkládání a třídění odpadu a přenosu znalostí a zkušeností se zaváděním dohledového zařízení nad systémem svozu a třídění odpadu.

V rámci projektu dojde také k rozšíření sítě, kde je poskytován sběr tříděného odpadu a budování kapacit komunálního podniku při vytváření ceny za svoz odpadu, řešení svozu v oblastech s velkým výskytem odpadu mimo vyhrazené místa a.j.

Zlepšení systému nakládání s odpadem přispěje k lepšímu životu až 400 tisíc lidí, kteří obývají Kanton Sarajevo a zároveň dojde k zefektivnění poskytování služeb Komunálního podniku, což může zajistit pro podnik i zdroj nových příjmů z tříděného odpadu a tím pádem zkvalitnění poskytování služeb obyvatelstvu.

Pracovní název projektu:	Podpora rozvoje nakládání s odpadem v Kantonu Sarajevo
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Řádná (demokratická) správa věcí veřejných SDG Target 16. 6.
Partnerská organizace/instituce:	Kantonální podnik JKP Rad Sarajevo
Plánovaný rozpočet: (odhad ČRA)	Cca 30 mil. Kč (z toho 5 mil. Kč na rok 2021)
Zvažovaný nástroj implementace:	Dotace
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	2021

Další projekty, jejichž přípravu či implementaci ČRA plánuje zahájit v roce 2021:

Pracovní název projektu:	Vývoj geologického geoportálu pro mapování a modelování zdrojů a využití obnovitelné energie
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Ekonomický růst či Řádná (demokratická) správa věcí veřejných SDG Target 7. 2. /16.6
Partnerská organizace/instituce:	Geological Survey of the Federation of Bosnia and Herzegovina a Geological Survey of the Republic of Srpska
Plánovaný rozpočet:	Cca 30 mil. Kč (z toho 500 000 Kč na rok 2021)
Zvažovaný nástroj implementace:	Rozpočtové opatření
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	2021

Anotace:

Ačkoli je BaH zemí se značným potenciálem v oblasti obnovitelných zdrojů energie, vzhledem k jejich nedostatečnému mapování na státní úrovni a nedostatku podkladů pro plánování strategií nedochází k využívání tohoto potenciál v plném rozsahu. Stávající data Geografického informačního systému (GIS) jsou ve většině případů archivována v papírové podobě či uložena na různých typech softwaru, tyto jsou však zpravidla dostupná za určitý finanční obnos, což vede k jejich mnohdy neoficiálnímu či ilegálnímu šíření. Shromážděná GIS data jsou pro další mapování a jiné praktické využití používána slabě, případně vůbec. K řešení nastalé situace by mohlo napomoci vytvoření univerzální databáze s otevřenými a veřejně přístupnými daty, a to skrze digitalizaci GIS dat.

Podstatou navrhované intervence je tedy podpořit vytvoření dvou geoportálů (jeden pro každou z entit), které přispějí k efektivnějšímu plánování a modelování jak na entitní, tak na státní úrovni. Projekt by měl dále přispět k naplnění národní strategie zejména v oblasti využívání obnovitelných zdrojů energie a snižování znečišťování ovzduší v zemi.

Pracovní název projektu:	Čistá energie ve veřejných institucích, Banja Luka
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Ekonomický růst SDG Target 7.2
Partnerská organizace/instituce:	CIDEA – City Development Agency of Banja Luka
Plánovaný rozpočet:	Cca 50 mil. Kč (z toho 9 mil. Kč na rok 2021)
Zvažovaný nástroj implementace:	Veřejná zakázka
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	2021

Anotace:

Projekt má přispět ke zlepšení životních podmínek obyvatelstva obyvatel Banja Luky prostřednictvím modernizace otopné soustavy přechodem na šetrnější systém vytápění v pěti místních veřejných institucích. Vybrané veřejné instituce, konkrétně státní základní a střední školy, byly identifikovány místním partnerem a prověřeny stranou ČRA. Kromě instalace nových kotlů na biomasu bude součástí projektu také osvěta a školení veřejnosti na téma čistá a udržitelná energie.

Pracovní název projektu:	Efektivnější zásobování pitnou vodou v municipalitě Gračanica
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Udržitelné nakládání s přírodními zdroji SDG Target 6. 4.
Partnerská organizace/instituce:	Město Gračanica
Plánovaný rozpočet:	Cca 15 mil. Kč (z toho 3 mil. Kč na rok 2021)
Zvažovaný nástroj implementace:	Veřejná zakázka
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	2021

Anotace:

Projekt je zaměřen na řešení zásobování kvalitní pitnou vodou města Gračanica při využití zdrojů pitné vody v lokalitách Vrela a Stepjan Pole. V současné době má přístup ke kvalitní pitné vodě pouze 34% obyvatel města Gračanica.

Jedná se o součást projektu WATSAN FBiH (Water Supply and Sanitation in Federation of Bosnia and Herzegovina“), financovaného Ministerstvem zemědělství, vodohospodářství a lesnictví FBiH, EIB, EU a Federálním fondem ochrany životního prostředí. V rámci WATSAN FBiH byla připravena kompletní projektová dokumentace na výstavbu obou úpraven vody a zároveň v rámci tohoto programu může město Gračanica získat půjčku na realizaci případné kofinance projektu.

Realizace projektu zaručí prostřednictvím výstavby vodáren ve Vrela (lokalita Soko) a Stepjan Pole přísun kvalitní pitné vody v objemu 20 l/s a 10 l/s, což představuje zaručený přístup ke kvalitní pitné vodě pro 25 tisíc obyvatel Gračanice a ve svém důsledku povede ke zvýšení kvality života obyvatel města Gračanica.

Pracovní název projektu:	Výstavba kořenové čistírny odpadních vod v obci Klokočnica
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Udržitelné nakládání s přírodními zdroji SDG Target 6. 3.
Partnerská organizace/instituce:	Municipalita Doboj Istok
Plánovaný rozpočet:	Cca 36 mil. Kč (z toho 1 mil. Kč na rok 2021)
Zvažovaný nástroj implementace:	Veřejná zakázka
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	2021

Anotace:

V obci je vybudována kanalizační síť, ale zatím chybí jakékoliv čištění odpadní vody, a tudíž veškeré odpadní vody koncentrovaně odtékají do řeky Spreča. Čistírna odpadních vod v Klokočnici by byla teprve druhou čistírnou z 12 municipalit, které leží v povodí řeky Spreča. Výstavbou čistírny by došlo k řešení nakládání s odpadní vodou pro nejméně 1200 obyvatel dané oblasti. Podklady k projektu jsou zatím stále ve fázi přípravy, čeká se na vyjádření municipality ohledně nákladů na provoz čističky.

ČRA v současné době projednává i potenciální zapojení do připravovaného projektu Vlády Švýcarska s názvem Municipal Environmental and Economic Governance project (MEG II.), jehož cílem je přispět k vyšší demokratizaci místní správy v BaH a tím přímo zajistit, aby místní správa poskytovala spravedlivější a efektivnější veřejné služby pro své občany, zejména v oblastech zásobování vodou a nakládání s odpadními vodami.

Běžící projekty, pokračující v roce 2021

Zásobování pitnou vodou a nakládání s odpadními vodami

ČRA dlouhodobě působí v oblasti severovýchodní Bosny, kde se prolínají dvě bosenské entitní území Federace Bosny a Hercegoviny a Republiky srbské. Ve vodní terminologii to znamená, že většina projektů v oblasti nakládání s pitnou a odpadní vodou je realizována v povodí řeky Sáva, respektive řek Drina, Bosna, Spreca a Usora. Lepší zásobování pitnou vodou tak může v roce 2021 očekávat až 54 tisíc obyvatel v municipalitě Gradiška, Teslić a Gračanica. Zvýšenou kvalitu vody v řece pak mohou v následujících letech očekávat občané municipality Zvornik, či Doboј Istok.

V roce 2020 byla v tomto sektoru navázána nová spolupráce při identifikaci a realizaci projektů v oblasti ochrany životního prostředí s Fondem životního prostředí Federace Bosny a Hercegoviny, obdobná spolupráce je v procesu přípravy i s Fondem životního prostředí a energetické efektivity Republiky srbské. Zapojením těchto institucí dochází u řady projektů k zajištění jistoty spolufinancování a zároveň větší transparentnosti a zacílení projektů ZRS ČR. Kromě obou fondů je řada projektů také kofinancována prostřednictvím půjček od Evropské investiční banky, čímž dochází často k zdvojnásobení hodnoty a většímu dopadu celého projektu. Projekty ČRA tedy vytvářejí tolik žádaný pákový efekt.

Záměr projektů odpovídá Programu dvoustranné rozvojové spolupráce ČR 2018–2023 s Bosnou a Hercegovinou a programovému zaměření v rámci cílů udržitelného rozvoje - **zlepšit kvalitu vody snížením jejího znečišťování a snížit na polovinu podíl znečištěných odpadních vod (SDG 6.3) a zajistit udržitelný odběr a dodávky pitné vody (SDG 6.4).**

Název projektu	Doba realizace	Celkový rozpočet	Alokace na r. 2021
Rekonstrukce a rozšíření úpravní pitné vody v municipalitě Teslić	2020–2023	72,9 mil. Kč	14 925 356 Kč
Zefektivnění nakládání s odpadními vodami v obci Branjevo	2020-2023	Cca 58 mil. Kč	3 243 800 Kč
Podpora zásobování vodou v municipalitě Gradiška	2020-2021	20,9 mil Kč	4 976 794 Kč

Další běžící projekty

Podpora zásobování vodou v municipalitě Gradiška
Zefektivnění nakládání s odpadními vodami v obci Branjevo
Rekonstrukce a rozšíření úpravny pitné vody v municipalitě Teslič
Posílení kapacit národní infrastruktury kvality v oblasti normalizace a posuzování shody stavebních výrobků v Bosně a Hercegovině
Posílení kapacit a rozvoj horské služby v Bosně a Hercegovině
Posílení práv dětí v alternativní péči v Bosně a Hercegovině
Moje práce – ekonomické příležitosti pro osoby se zdravotním postižením
Rozšíření kapacit a služeb Metrologického Institutu Bosny a Hercegoviny III.
Využití geotermální energie pro rozvoj municipality Cazin
Využití obnovitelné geotermální energie v municipalitě Dobož
Zajištění sanace škod na solárním systému v nemocnici Dr. Safet Mujić v Mostaru
Zavedení systému dálkového vytápění ve městě Maglaj
Zvyšování bezpečnosti potravin v Bosně a Hercegovině
Udržitelná produkce tradičního domácího livanského sýru

ETIOPIE

Integrované řešení v rámci ZRS

Zavádění udržitelného zásobování pitnou vodou a udržitelné správy vodovodních systémů

Četné intervence v oblasti udržitelného zásobování pitnou vodou a udržitelné správy vodovodních systémů komplexně pokrývají ucelenou geografickou oblast regionu Jižních národů, národností a lidu (SNNPR) i bývalé zóny Sidama, která se roku 2019 též stala regionem.

Realizace zaměřené na budování vodovodní infrastruktury, budování kapacit městských vodárenských podniků i venkovských vodních úřadů a jednotlivých operátorů mj. s ohledem na dezinfekci vody či vhodné nastavování tarifů pro odběr vody, vyvolání behaviorální změny v otázkách hygieny a sanitace (důležité v časech pandemie COVID-19) i zkvalitnění a zvýšení dostupnosti učňovského vzdělávání v oblasti správy vodních zdrojů pokrývají široký pás od zóny Gamo přes zóny Wollayita a Gedeo v regionu SNNP až po většinu geografické oblasti regionu Sidama, a dohromady čítají několik desítek tisíc příjemců projektových výstupů včetně zdravotnických a vzdělávacích institucí, ale i úřadů etiopské státní správy na lokální, regionální a federální úrovni.

V souladu s Programem dvoustranné rozvojové spolupráce ČR 2018–2023 s Etiopií směřují tyto projekty k naplnění indikátorů tematické priority Udržitelné nakládání s přírodními zdroji a také k naplnění Cílů udržitelného rozvoje OSN zejména v oblasti pitné vody a kanalizace (především SDGs 6.1, 6.2, 6.4 a 6.5) se zvláštním uvážením podcíle 6 b. Podporovat a posilovat zapojení místních komunit do zlepšování správy vodních zdrojů a sanitačních zařízení a s patrným přesahem do SDGs 3 (zdraví a kvalitní život – zejm. 3.2), 4 (kvalitní vzdělání) a 13 (klimatická opatření). Zároveň k naplnění SDG 6 směřuje též realizace „Ochrana Awasského jezera prostřednictvím udržitelného managementu okolní krajiny“ zařazená pod druhou tematickou prioritu Zemědělství a rozvoj venkova (SDG 6.6).

Doposud běžící realizace byly formulovány též v souladu s cíli a indikátory národních strategií jako Druhý plán růstu a transformace (GTP II; 2015-20) nebo One WASH Programme (2013-20) a veškeré připravované intervence v oblasti vody a sanitace budou brát v potaz též veškeré návazné strategie současné vlády Etiopské federativní demokratické republiky. Budování kapacit městských vodárenských podniků a vodních úřadů státní správy vychází z opakovaných požadavků etiopské administrativy kladených konkrétně na Českou rozvojovou agenturu coby zkušeného donora v této oblasti, a na základě toho je v příštím roce v plánu další návazná a rozšiřující intervence tentokrát i se zahrnutím institucí v regionu Oromia, kde již ČR působí humanitárně.

Veškeré doposud běžící i připravované projekty se zaměřením na výživu, hygienu a sanitaci uplatňují mezinárodně uznávaný přístup k celkové sanitaci (CLTS), který přispívá k větší míře udržitelnosti i vlastnictví projektu ze strany příjemců. Zároveň jsou v souladu s programem spolupráce propojeny aktivity humanitární (okamžitá odezva na krize způsobené klimatickými jevy i vysídlením) s rozvojovými.

Níže je uveden výčet projektů, které jsou v rámci tohoto integrovaného řešení realizovány či připravovány:

Název projektu	Doba realizace	Celkový rozpočet	Alokace na 2021
Dostupnost odborného vzdělávání a zkvalitnění správy vodních zdrojů ve čtyřech zónách Regionu jižních národů (ET-2018-008-DO-14081)	2018-2021	21 mil. Kč	5 000 000 Kč
Zavedení udržitelného systému zásobování pitnou vodou woredy Hawassa Zuriya (ET-2018-080-FO-14030/3)	2019-2021	24,6 mil. Kč	342 200 Kč
Podpora vybraných provozních vodárenských společností v udržitelné správě vodovodních sítí (ET-2018-080-FO-14030/4)	2019-2021	6,1 mil. Kč	2 000 000 Kč
Zlepšení výživy, hygieny a sanitace ve woredě Hawassa Zuriya, Sidama, Etiopie (ET-2018-080-FO-14030/6)	2021-2024	20 mil. Kč	2 000 000 Kč
Zavedení udržitelného systému zásobování pitnou vodou wored Bura, Dale a Bona Zuriya (ET-2017-020-FO-14030/4)	2020-2023	65 mil. Kč	23 842 220 Kč
Technický dozor investora u výstavby systému zásobování pitnou vodou wored Bura, Dale a Bona Zuriya (ET-2017-020-FO-14030/5)	2021-2023	1, 67 mil. Kč	620 000 Kč
Budování kapacit vybraných vodárenských podniků a vodních úřadů v poskytování služeb WASH v regionech SNNP, Sidama a Oromia, (TBD)	2021-2024	35 mil. Kč	500 000 Kč

Pro zajištění synergie je vhodné kombinovat a doplňovat i dalšími dostupnými nástroji ZRS a HP (humanitární dotace, vysílání expertů, malé lokální projekty).

Další nový projekt, jehož implementaci ČRA zahájí v roce 2021

Pracovní název projektu:	Participativní rozvoj krajiny v regionu Sidama, Etiopie II.
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Zemědělství a rozvoj venkova SDG Targets 2.4, 13.1 a 15.3
Partnerská organizace/instituce:	Bureau of Agriculture and Natural Resource Development, Sidama
Odhadovaný rozpočet:	cca 30-35 mil. Kč, z toho 1 mil. Kč na rok 2021. Realizace 2021-2024
Zvažovaný nástroj implementace:	dotace
Indikativní termín vypsání dotační výzvy:	jaro 2021

Anotace:

V rámci projektu budou participativním způsobem s místními farmáři a představiteli kebelí vytvářeny a přijímány krajinné plány, které v konečném důsledku spolu s dalšími výstupy projektu přispějí mj. k zamezení dalšího šíření půdní eroze, obnově degradované půdy a zároveň zlepšení stávající podmínky či zavádění nových metod v zájmu udržitelné zemědělské produkce.

Projekt naváže na předchozí intervence ZRS ČR v dané oblasti a bude stavět na jejich „lessons learned“, především na realizaci Participativní rozvoj produktivní krajiny v zóně Sidama, SNNPR, Etiopie (2017-20), na níž tato realizace při zahrnutí nových cílových kebelí přímo navazuje.

Běžící projekty pokračující v roce 2021

Zavádění principů udržitelného managementu krajiny v okolí Awasského jezera
Zvýšení ekologické stability povodí Dijo a Bilate II.
Podpora malých farmářů při zajišťování přístupu k potravinám a zvýšení protierozní odolnosti komunit ve vybraných kebelích zóny Kembata Tembaro, SNNPR
Kompilace geologické a hydrogeologické mapy Etiopie v měřítku 1:1 000 000
Zajištění udržitelného hospodaření v krajině ve vybraných oblastech Etiopie na základě geovědního mapování
Podpora pracovních příležitostí a uplatnění mládeže v zemědělském sektoru, SNNPR, Etiopie
Arba Minch Fruit Value Chain

GRUZIE

Integrované řešení v rámci ZRS

Implementace trvale udržitelného lesnictví pro chráněnou oblast Aragvi

Projekt *Implementace trvale udržitelného lesnictví pro chráněnou oblast Aragvi* komplexně pokrývá ucelenou geografickou oblast a současně zachycuje celou oblast intervencí. Obsahuje část zajišťující mapování oblasti, tvorbu lesních hospodářských plánů, dodávku lesnické techniky, zapojení státních institucí při předávání české expertízy a zapojení akademického sektoru prostřednictvím spolupráce s jejich studenty a odborníky. Významný komponent tvoří vzdělávací činnosti zahrnující osvětové aktivity pro participující organizace včetně zapojení univerzit a další cílových skupin.

Záměr projektu odpovídá Programu dvoustranné rozvojové spolupráce ČR 2018–2023 s Gruzii, zejména prioritnímu sektoru *Zemědělství a rozvoj venkova* (SDG's 13.1 a 15.4) - udržitelný rozvoj horských regionů. Výstupy, potažmo aktivity projektu však mají částečný přesah také do ostatních priorit, a to *Inkluzivní sociální rozvoj* (SDG's 1.3 a 3.4), a *Řádná demokratická správa věcí veřejných* (SDG's 16.6).

Realizací navrhovaného projektu bude nastaveno trvale udržitelné lesnické hospodaření, které z dlouhodobého hlediska zajistí stávající vysokou ekologickou stabilitu porostů, nejvyšší možnou odolnost a adaptabilitu ke klimatické změně a zároveň zabezpečí místním komunitám požívat veškeré produkční i mimoprodukční funkce lesa v celé oblasti Aragvi a pokryje oblast v rozsahu cca 42 tis ha.

Projekt zapadá do běžícího *Programu udržitelného rozvoje chráněné krajinné oblasti Aragvi a jejích komunit*, který byl zahájen v roce 2018. Ten zahrnuje i další intervence/realizace, které mají docílit komplexního řešení rozvojové problematiky v místě. Níže je uveden výčet projektů, které jsou v rámci tohoto *Programu* v současné chvíli realizovány.

Název projektu	Doba realizace	Celkový rozpočet	Alokace na r. 2021
Zajištění udržitelné správy chráněné krajinné oblasti Aragvi (GE-2018-022-FO-43040/4)	2018–2022	5,64 mil. Kč	2 280 920 Kč
Udržitelný rozvoj chráněné krajinné oblasti Aragvi a jejích lokálních komunit (GE-2018-022-FO-43040)	2018–2022	30 mil. Kč	8 000 000 Kč
Implementace trvale udržitelného lesnictví pro chráněnou oblast Aragvi (GE-2020-008-RO-11110)	2021 - 2024	29 mil. Kč	12 000 000 Kč
Spolupráce s rakouskou rozvojovou agenturou ADA (projekt v rámci DS kam ČRA podala žádost)	2021-2023	18,97 mil. Kč	8 130 000 Kč

Předpokládá se, že realizovaný projekt poslouží jako vzor pro komplexní řešení v analogických částech Gruzie (např. vznikající chráněná oblast Machakheli).

Pro vznik synergie je vhodné kombinovat a doplňovat i dalšími dostupnými nástroji ZRS (Program vysílání expertů, Program pro spolupráci s kraji, Malé lokální projekty)

Běžící projekty, pokračující v roce 2021

Odborné vzdělávání pro drobné včelaře v Gruzii
Udržitelný rozvoj komunit Chráněné krajinné oblasti Aragvi-ČvT
Nastavení standardů kvality provozu a poskytování lékařské péče onkologického screeningového centra v Zugdidi
Zkvalitňování diagnostické, terapeutické a sociální služby poskytované dětem s poruchou autistického spektra v Gruzii
Budování kapacit v oblasti dětské dlouhodobé a paliativní péče
Podpora rozvoje primární zdravotní péče v Gruzii
Cesta domů: Rozvoj alternativních sociálních služeb pro dospělé v Gruzii
Zavedení systému národní fytoosanitární kontroly v Gruzii
Zajištění udržitelné správy chráněné krajinné oblasti Aragvi – KRNAP, AOPK
Inventarizace lesů a implementace udržitelného lesnictví pro chráněnou oblast Aragvi
Implementace nařízení REACH a CLP
Výstavba regionálního vzdělávacího a poradenského včelařského centra v Tbilisi
Dodávka zdravotnické techniky pro screeningové centrum v Zugdidi
Sanace přístavu Batumi – analýza rizik
Budování kapacit v implementaci nitrátové směrnice

KAMBODŽA

Integrované řešení v rámci ZRS

Zvýšení kvality poskytovaných zdravotnických služeb v rámci neonatologie jako součást inkluzivního sociálního rozvoje

Dlouhodobá spolupráce a řada na sebe navazujících intervencí v sektoru zdravotnictví v Kambodži se orientuje na medicínský obor neonatologie, jako podobor pediatrie zabývající se péčí o matky a novorozence. V rámci této spolupráce je využíváno know-how českých expertů z tohoto oboru a dodávek kvalitních zdravotnických přístrojů převážně české výroby. Jedná se tak již o profilovanou oblast české ZRS, která však zároveň navazuje na aktivity dalších donorů, zejména německé GIZ a korejské KOICA a vhodně je doplňuje.

Geograficky je spolupráce směřována jak do hlavního města Phnompenhu, kde sídlí hlavní partner Národní pediatrická nemocnice (NPH), tak do provincie Kampong Chhnang, jenž je primární provincií české ZRS v Kambodži. V následujících letech je v plánu navázat na spolupráci s NPH vybavením a komplexní podporou vzniku udržitelného perinatologického centra, včetně vzniku akreditované školící jednotky v rámci NPH, která by měla nabitě zkušenosti šířit i do referenčních nemocnic, případně v budoucnu do dalších provincií.

Tematicky oblast odpovídá Programu dvoustranné rozvojové spolupráce ČR 2018 – 2023 s Kambodžou, a to v rámci prioritního sektoru Inkluzivní sociální rozvoj. Jak je uvedeno v Programu, cílem je omezení úmrtí novorozenců a dětí mladších pěti let, jímž je možné předejít a snížení mateřské úmrtnosti ve vybraných lokalitách, zcela v souladu s Rozvojovými cíli tisíciletí (konkrétně SDG's 3.1 a 3.2). K naplnění těchto cílů jsou obecně realizovány zejména aktivity zaměřené na zvyšování kapacit zdravotnického personálu a technické vybavení vybraných zdravotnických středisek. Mezi další konkrétní výsledky patří například studijní cesta jak zdravotnického personálu, tak managementu NPH do ČR, vznik metodických standardů, dodávka tréninkových pomůcek pro nácvič komplikovaných porodů a poporodních komplikací, realizace osvětových kampaní nebo pořízení spaloven zdravotnického odpadu.

Níže je uveden výčet projektů, které jsou v rámci tohoto integrovaného řešení realizovány či připravovány:

Název projektu	Doba realizace	Celkový rozpočet	Alokace na r. 2021
Dodávka vybavení výukového centra perinatologie v National Pediatric Hospital Phnom Penh (KH-2018-120-FO-12220)	2020	3,37 mil. Kč	–
Zlepšení kvality poskytované zdravotní péče o matku a dítě ve třech nemocnicích v provincii Kampong Chhnang (KH-2018-107-DO-12220)	2018–2020	13,84 mil. Kč	–
Zavedení oboru biomedicínského inženýrství v Kambodži (KH-2019-070-FO-11110)	2019-2021	5,59 mil. Kč	809 680 Kč
Péče o matky a novorozence v nově vybudovaném perinatologickém oddělení, Kambodža	2021-2023	30 mil. Kč	16 000 000 Kč

Tento komplexní program může být dále provázán s programem MEDEVAC (možnost vysílání lékařských týmů a finanční i expertní podpory zdravotnických kapacit), případně s programy na pomezí rozvojové a ekonomické spolupráce.

Další nové projekty, jejichž implementaci ČRA zahájí v roce 2021

Pracovní název projektu:	Směrem k inkluzivní zaměstnanosti pro osoby s postižením
Země realizace:	Kambodža
Tematické/sektorové zaměření/naplněvané SDGs:	Inkluzivní sociální rozvoj SDG Target 4. 4.
Partnerská organizace/instituce:	Světlo pro svět – Light for the World, z.s.
Plánovaný rozpočet:	Cca 15 mil. Kč, z toho 3 mil. Kč pro rok 2021
Zvažovaný nástroj implementace:	Dotace
Indikativní termín vypsaní výzvy/VŘ:	Začátek roku 2021

Anotace:

Projekt se zaměřuje na výzvy, kterým čelí postižené osoby na kambodžském trhu práce. Podstatou navrhované intervence je podpora příslušných vládních entit při vypracování strategických dokumentů zaměřených na inkluzi postižených osob v kontextu jejich zaměstnávání, vytvoření potřebných metodik, sdílení nabytých vědomostí s dalšími státními institucemi a zaměstnavateli a podpora zavádění systému inkluzivní zaměstnanosti do praxe. Dalším důležitým komponentem je praktická část, ve které by mělo být v rámci projektu poskytnuto vybraným cca 300 osobám s postižením speciální školení zaměřené na rozvoj pracovních/měkkých i praktických/odborných dovedností.

V roce 2021 je plánováno také dále rozvíjet sektor Udržitelné nakládání s přírodními zdroji, který je v rámci české ZRS v Kambodži stále spíše nový. V současné době je implementována první komplexní dotace v tomto sektoru v provincii Kampong Chhnang, která zahrnuje jak technické řešení, tak osvětlu a práci s komunitami. V následujícím roce budou dále rozpracovávány další vybrané náměty z této sektorové priority. První zmíněná propojuje oba prioritní sektory svým zaměřením na oblast nezávadné vody ve zdravotnických zařízeních.

Pracovní název projektu:	Pilotní projekt vybudování sítě monitoringu podzemních vod
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Udržitelné nakládání s přírodními zdroji (komponenta voda a sanitační) SDG Target 6. 1.
Partnerská organizace/instituce:	Ministry of Water Resources and Meteorology
Plánovaný rozpočet:	Cca 500 000 Kč na r. 2021
Zvažovaný nástroj implementace:	Dotace/Rozpočtové opatření
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	Rozpracování bude zahájeno na začátku roku 2021

Anotace:

Projektový námět předložilo Ministerstvem vodních zdrojů a meteorologie (MoWRAM) a byl vypracován ve spolupráci s odborníky Českého hydrometeorologického ústavu ČR (ČHMÚ), kteří navštívili KH ve druhé polovině roku 2019. Projekt je zaměřen konkrétně na vybudování pilotního systému monitoringu podzemních vod pod správou MoWRAM, ze kterého by měla KH vláda získávat informace o kvalitě a dostupnosti podzemních vod. Dle sdělení českých odborníků z ČHMÚ, byla jako cílová oblast pro tento projekt zvolena z důvodu svého hydrogeologického profilu provincie Prey Veng. Cílem projektu je nastavení monitorovacího systému, ze kterého by byla získávána data o kvalitě a hladině podzemní vody. Tato data by byla uložena v databázi dostupné dalším relevantním aktérům z oblasti vodohospodářství a sloužila by k nastavení efektivnějšího systému hospodaření se zásobami podzemních vod k zemi.

Pracovní název projektu:	Studie, design a instalace systému odpadních vod poskytujícího rovný přístup k adekvátní sanitaci a hygieně v celé komunitě města Bavet, Kambodža
Země realizace:	Kambodža
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Udržitelné nakládání s přírodními zdroji (komponenta voda a sanitační) SDG Target 6. 1.
Partnerská organizace/instituce:	Ministry of Public Works and Transport/Dekonta
Plánovaný rozpočet:	Předmětem studií proveditelnosti, cca 400 000 Kč
Zvažovaný nástroj implementace:	Veřejná zakázka
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	Rozpracování bude zahájeno na začátku roku 2021

Anotace:

Projekt je zaměřen na řešení situace s odpadními vodami v části městské aglomerace u hraničního přechodu Bavet. Jedná se o oblast osídlenou chudším obyvatelstvem, kde nedostatečný odpadní systém ohrožuje zdraví místních obyvatel. Dle MPWT je Bavet zařazen mezi 7 vybraných sekundárních měst ve vládním návrhu „Strategického plánu udržitelných měst 2020-2030“. V rámci tohoto plánu je řešení situace s odpadovým hospodářstvím, konkrétně rozvoj a úprava kanalizační sítě a čistírna odpadních vod v nejpotřebnějších částech města pro Bavet prioritou. Čtvrť Prey Angkunh byla dle MPWT pro námět projektu vybrána z důvodu významného dopadu špatného přístupu k sanitaci a kanalizaci na obyvatele čtvrti. Návrh kombinuje tvrdé (studie a výstavba systému na čištění odpadních vod) a měkké aktivity (školení, osvěta).

Pracovní název projektu:	Zlepšení zásobování vodou v jihozápadní části hlavního města Phnompenhu
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Udržitelné nakládání s přírodními zdroji (komponent voda a sanitace) SDG Target 6. 1.
Partnerská organizace/instituce:	Phnom Penh Water Supply Authority
Plánovaný rozpočet:	Předmětem studiem proveditelnosti, cca 400 000 Kč
Zvažovaný nástroj implementace:	Veřejná zakázka
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	Rozpracování bude zahájeno na začátku roku 2021

Anotace:

Projekt se týká výstavby vodárny v západní části hlavního města Phnompenh, která má problémy s omezenou vodovodní infrastrukturou, nedostatečným tlakem ve vodovodní síti a v důsledku toho i s nedostatkem vody pro obyvatele města. Navrhovaná výstavba vodárny s kapacitou 5000 m³/den by pomohla výrazně zvýšit pokrytí sítě o předpokládaných 4 100 odběratelů. Předkladatel uvažuje významné spolufinancování ve výši 454 470 €, které je PPWSA dle svého sdělení schopna alokovat na realizaci projektových aktivit dle dohodnutého finančního plánu na základě projektové dohody. Vodárenská společnost rovněž potvrdila existenci plánu a vyčleněného rozpočtu na vybudování distribuční vodovodní sítě. Pro vodárnu je rovněž rezervován pozemek.

Běžící projekty, pokračující v roce 2021

Zavedení oboru biomedicínského inženýrství v Kambodži
Zvyšování uplatnitelnosti absolventů technických oborů na pracovním trhu v Kambodži
Arsen v pitné vodě – Studie proveditelnosti
Zlepšení systému WASH v provincii Kampong Chhnang

MOLDAVSKO

Vlajkový projekt pro rok 2021

Zajištění kvality a dostupnosti zdravotně sociálních služeb

V souladu s Programem dvoustranné rozvojové spolupráce ČR 2018–2023 s Moldavskem směřují některé z projektů k naplnění indikátorů tematické priority Sociální inkluze a také k naplnění Cílů udržitelného rozvoje OSN zejména v oblasti cíle č. 1.3: Zavést na úrovni států vhodné systémy sociální ochrany pro všechny včetně nejpotřebnějších, a do roku 2030 rozšířit jejich dosah na většinu chudých a ohrožených.

Cílem projektu s názvem „Zajištění kvality a dostupnosti zdravotně sociálních služeb v Moldavsku 2019-2022“ je proto zvýšit kvalitu a dostupnost služeb domácí péče v Moldavsku.

Projekt podporuje místní neziskové organizace (asociace Homecare) v rozvoji jejich kapacity a přípravě legislativních změn ve veřejné správě pro zajištění potřeb starších osob. Otevřením 2 nových center ve městech Vulcănești a Ocnița a novým vybavením 8 stávajících center je zvýšeno pokrytí služeb domácí péče. V rámci projektu je také vypracován koncept pro novou profesi pro domácí péči a nová metodika výpočtu sociálního tarifu.

Zdravotně sociální služby se tak prostřednictvím projektů ČRA stávají finančně a místně dostupnější i pro nejvíce zranitelné skupiny obyvatel v odlehlých regionech. Prostřednictvím projektů partnerské organizace vytvářejí odborné advokační skupiny pro zajištění udržitelných a systematických změn. Projekt zapojuje všechny relevantní aktéry v neziskovém i státním sektoru a iniciuje změny na různých úrovních.

Tématu sociálního inkluze se bude ZRS věnovat i v příštích letech. Budeme zejména zvyšovat kvalitu všech 10 vybudovaných center na celém území Moldavska. Zaměříme se na nové technologie a jejich využití v rámci telemedicíny a zajistíme bezpečnost poskytovaných služeb v kontextu probíhající pandemie Covid-19.

Název projektu	Doba realizace	Celkový rozpočet	Alokace na r. 2021
Zajištění kvality a dostupnosti zdravotně sociálních služeb v Moldavsku 2019-2022 (MD-2019-081-DO-16010)	2019-2022	22 mil. Kč	5 000 000 Kč
Využití nástrojů telemedicíny v domácí péči	2021-2023	7,5 mil. Kč	6 000 000 Kč

Pro podpoření synergií je vhodné dále téma kombinovat a doplňovat i dalšími dostupnými nástroji ZRS (Program vysílání expertů, Program pro spolupráci s kraji, Malé lokální projekty).

Další nové projekty, jejichž implementaci ČRA zahájí v roce 2021

Pracovní název projektu:	Sanace znečištění ropnými látkami v obcích Lunga a Marculesti IV.
Země realizace:	Moldavsko
Tematické/sectorové zaměření/naplňované SDGs:	Udržitelné nakládání s přírodními zdroji SDG Target 6. 3.
Partnerská organizace/instituce:	Mezinárodní letiště Marculesti pod záštitou Ministerstva zemědělství, regionálního rozvoje a životního prostředí Moldavska
Plánovaný rozpočet:	Cca 18,5 mil. Kč (TBD), z toho 432 250 Kč pro rok 2021
Zvažovaný nástroj implementace:	Veřejná zakázka
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	2. polovina 2021

Anotace:

IV. fáze dlouhodobé intervence ZRS ČR předpokládá odčerpání ropných produktů v samotném areálu mezinárodního (dříve vojenského) letiště, na rozdíl od předchozích fází, kde odčerpání probíhalo primárně v okolních lokalitách obcí Lunga a Marculesti. Projekt předpokládá vybudování 20 studní a minimálně dvou odčerpávacích stanic. Na počátku realizace projektu byl proveden velmi detailní průzkum znečištění prakticky v celé oblasti (včetně letiště), v rámci kterého byly identifikovány primární zdroje (kontaminační mraky) znečištění. Projekt bude realizován až po dokončení probíhající III. fáze a pouze za podmínky potvrzení znečištění v rámci pohybu kontaminačních mraků nebo v doposud neprozkoumaných plochách.

Pracovní název projektu:	Podpora systému odpadového hospodářství v regionu Jih
Země realizace:	Moldavsko
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Udržitelné nakládání s přírodními zdroji, SDG Target 6.3
Partnerská organizace/instituce:	Ministerstvo zemědělství, regionálního rozvoje a životního prostředí Moldavska
Plánovaný rozpočet:	odhad cca 10 mil. Kč za rok 2021
Zvažovaný nástroj implementace:	Veřejná zakázka
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	1. polovina 2021

Anotace:

Aktualizace studie proveditelnosti ve dvou zónách jižního Moldavska (Čimišlia a Besarabesca). Infrastrukturní projekt „Solid Waste Moldova“ má zajištěné financování od EIB a EBRD, přičemž Ministerstvo zemědělství, regionálního rozvoje a životního prostředí Moldavska požádalo Českou republiku o aktualizaci studií proveditelnosti. Jedná se o dokončení projektu ČRA z roku 2014-2017, který zajistí pákový efekt díky půjčkám od rozvojových bank.

Pracovní název projektu:	Podpora malých farmářů v oblasti produkce mléka na severu Moldavska
Země realizace:	Moldavsko
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Zemědělství/řádná správa věcí veřejných, SDG Target 5.1
Partnerská organizace/instituce:	Regionální rozvojová agentura Sever
Plánovaný rozpočet:	Cca 1 mil. Kč v r. 2021
Zvažovaný nástroj implementace:	Dotace
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	2021

Anotace:

Zlepšení podnikatelské prostředí, zapojení malých farmářů do dodavatelského řetězce. Projekt je relevantní z hlediska působení na zlepšení podnikatelského prostředí, tak i pokud jde o podporu zemědělství/potravinářství (malých farmářů). Žádost zahrnuje široký výčet problémů, s kterými se běžní farmáři setkávají (od minimální revitalizace pastvin, nedostatku nebo nekvalitního krmiva, přes absenci veterinární služby, až po nedostatečné technické vybavení / skladování/chlazení mléka), jež vedou k nesplnění nároků zpracovatelských center.

Pracovní název projektu:	Zvýšení kapacit a efektivity moldavské kynologické služby
Země realizace:	Moldavsko
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Řádná správa věcí veřejných
Partnerská organizace/instituce:	Celní správa Moldavska
Plánovaný rozpočet:	Cca 3 mil. Kč
Zvažovaný nástroj implementace:	Rozpočtové opatření
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	2021

Anotace:

Projekt cílí na omezení nelegálního transportu drog, tabáku a psychotropních látek prostřednictvím podpory kynologie. Mezi identifikované problémy patří nižší technické i odborné kapacity. Výstupy by byly zaměřeny na školení školitelů, přenos know-how a nákup vybavení. Předpokládáme vypracování doporučení a následné nastavení systému pro školení a výcvik instruktorů, psůvodů a služebních psů.

Běžící projekty, pokračující v roce 2021

Čistírna odpadních vod pro Briceni (Výstavba čistírny odpadních vod; Výstavba kanalizační sítě; Školení pracovníků APA Kanal v oblasti vodního hospodářství i kanalizace a osvěta veřejnosti)
Modernizace nakládání s odpadními vodami v Hincești (Dodávka výtlačku pro hlavní čerpací stanici; Dodávka technologie pro hrubé předčištění hlavní čerpací stanice; Dodávka technologií pro rekonstrukci ČOV)
Sanace znečištění ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești v Moldavsku III
Modernizaci dříve dodaných ČOV do Moldavska
Koncepce omezení rizik transformátorové stanice 400/110/35 kV ve Vulcănești
Zajištění přístupu k pitné vodě pro regionální nemocnice
Čistírna odpadních vod pro Straseni
Podpora uplatnění produktů ekologického zemědělství na vnitřním a zahraničním trhu
Podpora implementace regionální strategie s využitím GIS dat
Pomoc dětem s PAS a jinými genetickými poruchami v Moldavsku
Zajištění kvality a dostupnosti zdravotně sociálních služeb v Moldavsku 2019-2022
Plánování komunitních služeb prostřednictvím veřejného dialogu
Podpora transformace a komunitních služeb pro osoby s mentálním postižením a duševním onemocněním v Moldavsku

ZAMBIE

Integrované řešení v rámci ZRS

Budování hodnotových řetězců jako nezbytný předpoklad rozvoje venkova

Budování místních hodnotových řetězců zemědělské a návazné potravinové produkce je již profilovanou oblastí české ZRS v sektoru zemědělství v Zambii. To je doprovázeno navazováním partnerství v rámci řetězce a vzájemné spolupráce mezi soukromým a státním sektorem. V rámci stávajících i plánovaných projektů je v návaznosti na tyto aktivity zdůrazňována diverzifikaci zemědělské produkce, zvyšování zemědělské produktivity a zavádění integrovaného přístupu k farmaření, tj. provázání rostlinné a živočišné produkce.

Intervence v sektoru zemědělství v Zambii se soustředí na komplexní rozvoj venkova, který staví na všech třech pilířích udržitelného rozvoje (ekonomický, sociální a environmentální). Posilování přístupu středních a malých farmářů na zemědělské trhy má za cíl zlepšit ekonomickou situaci jejich rodin a zároveň přispívá k dlouhodobému pozitivnímu dopadu projektů. Aktivity zvyšující znalost odolných a udržitelných zemědělských postupů přispívají k mitigaci změny klimatu, což je společný jmenovatel všech realizovaných projektů. Zohledňováno je také postavení žen a dívek díky zapojení žen farmářek do tvorby a realizace vlastních byznys plánů nebo zvýšení participace žen v rozhodovacích procesech. Diverzifikace zemědělské produkce zároveň přispívá ke zkvalitnění výživy, její rozmanitosti, a předcházení podvýživy. Tyto provázané komponenty odpovídají holistickému přístupu, o který česká ZRS v rámci integrovaných řešení usiluje.

Geograficky je většina intervencí implementována v Západní provincii, jenž je jednou z nejhudších provincií Zambie a zároveň disponuje největším počtem skotu, se kterým v rámci integrovaného přístupu k zemědělství pracujeme. V současnosti i v příštích letech také navazujeme na projekty v provincii Jižní, kde se zaměřujeme na budování hodnotového řetězce mléka za koordinace s německou rozvojovou agenturou GIZ. Nově se zde také v návaznosti na humanitární projekt ZRS ČR zaměřujeme na zvýšení potravinové bezpečnosti a odolnosti nejzranitelnějších skupin obyvatelstva vůči klimatické změně.

Tyto aktivity v Zambii vycházejí z Programu dvoustranné rozvojové spolupráce ČR 2018 – 2023 se Zambií, v jediném prioritním sektoru Zemědělství a rozvoj venkova a jsou zcela v souladu s Rozvojovými cíli tisíciletí (konkrétně SDG's 2.3 a 2.4) – tedy zdvojnásobit zemědělskou produktivitu a příjmy malých zemědělců – zejména žen, původních obyvatel, rodinných farmářů, pastevců a rybářů – pomocí zajištění bezpečného a rovného přístupu k půdě, dalším výrobním zdrojům (a vstupům), znalostem, finančním službám, trhům a vytvářením příležitostí k vytváření přidané hodnoty a přístupu k zaměstnání v nezemědělském sektoru a zajistit/zavést systémy udržitelné výroby potravin a (zavést) odolné zemědělské postupy, které zvýší produktivitu a výrobu a pomohou zachovat ekosystémy posilující schopnosti půdy přizpůsobit se klimatické změně, extrémnímu počasí, suchu, záplavám a dalším pohromám, a které postupně zlepší kvalitu půdy.

Níže je uveden výčet projektů, které jsou v rámci tohoto integrovaného řešení realizovány či připravovány:

Název projektu	Doba realizace	Celkový rozpočet	Alokace na r. 2021
Integrated farming II (ZM-2018-004-DO-31120)	2018-2021	23 mil. Kč	4 000 000 Kč
Agribusiness for LIFE - Livelihoods, Innovation, Food & Empowerment (ZM-2018-005-DO-31120)	2018-2021	22 mil. Kč	4 000 000 Kč
Zvyšování produktivity a podpora rozvoje hodnoto- vých řetězců manga, kasavy a organických hnojiv v Zá- padní provincii, Zambie (ZM-2020-088-DO-11110)	2019-2021	14,69 mil. Kč	8 000 000 Kč
Posílení klimaticky odolných zemědělských trhů v Západní provincii, Zambii	2021-2024	65 mil. Kč	2 000 000 Kč

Tento program může být dále doplněn humanitárními projekty realizovanými v rámci dotačního programu na snižování rizika katastrof a odolnost.

V roce 2021 dále ČRA realizuje v úzké součinnosti s MZV jeden vázaný peněžní dar nemocničnímu zařízení v Zambii jako reakci na pandemii COVID-19.

Běžící projekty, pokračující v roce 2021

Integrated farming II
Agribusiness for LIFE – Livelihoods, Innovation, Food & Empowerment
Zvyšování produktivity a podpora rozvoje hodnotových řetězců manga, kasavy a organických hnojiv v Západní provincii, Zambie
Silvopastorální systémy jako strategie trvale udržitelného zemědělství pro zvýšení životní úrovně drobných farmářů v Jižní provincii Zambie
Stabilizace a rozvoj obživy v reakci na klimatické změny, Jižní provincie, Zambie

UKRAJINA

Vlajkový projekt pro rok 2021

Modernizace systému veřejného vzdělávání na Ukrajině II

Usnesením vlády č. 435 z 26. června 2018 byla Ukrajina zařazena do plánu Zahraniční rozvojové pomoci ČR jako specifická země se zaměřením na obnovu a podporu demokratické transformace. V návaznosti na předchozí aktivity ČRA na Ukrajině jsou také nové projekty zaměřeny do sektoru „Vzdělávání“ v rámci programu Modernizace systému veřejného vzdělávání na Ukrajině II (2019 – 2021). Cílem tohoto programu je podpořit reformu vzdělávacího systému a přiblížit ukrajinské vysoké školství evropským standardům. Program je postaven na třech pilířích, a to: Technické asistenci centrálním institucím s reformou vzdělávacího systému; Meziuniverzitní spolupráci; Materiální podpoře ukrajinských vzdělávacích institucí.

V rámci třetího pilíře programu, který zahrnuje materiální podporu ukrajinským vzdělávacím institucím, se díky finanční podpoře ČRA daří implementovat projekt představující vybudování, respektive *Rekonstrukci prostor pro speciální výsledkovou místnost pro zvláště zranitelné oběti* pro zajištění nového vzdělávacího kurzu, o který Lvovská univerzita Ministerstva vnitra Ukrajiny dlouhodobě usilovala. Jedná se o nácvik práce se zvláště zranitelnými skupinami občanů, jako jsou děti či hendikepovaní.

Práce se zranitelnými skupinami občanů by měly probíhat ve speciálně upravených místnostech a dle speciální metodiky. Co je v České republice (potažmo v EU) již delší dobu standardem, na Ukrajině zatím tak běžné není, a proto se předpokládá, že o možnost účasti v novém kurzu bude zájem nejenom u samotných studentů Lvovské univerzity, ale i u samotných policejních složek, které se s touto problematikou setkávají napříč celou Ukrajinou. Navíc se na Ukrajině bude jednat o první zázemí tohoto typu na univerzitě. Předpokládá se i možnost občasného „ostrého“ využití.

Ve spolupráci s Útvarem policejního vzdělávání a služební přípravy České republiky (ÚPVSP) a dalšími odborníky byla Českou rozvojovou agenturou připraven projekt, v jehož první fázi došlo k rekonstrukci určených prostor. Vznikla tak nejenom speciální výsledková místnost, ale i místnost technická určená pro pořizování a správu dat získaných z prováděných výsledků, nová učebna a také odpovídající sociální zázemí. Navíc vzniklo také zázemí pro možné rozšíření poskytovaných kurzů o nácvik identifikace osob.

Dokončením této rekonstrukce však práce ČRA na daném projektu nekončí. V přípravě je fáze projektu – tedy dodávka a instalace technického vybavení. Jedná se o vybavení, které umožní pořízení zvukového a obrazového záznamu a jejich odpovídající správy. Dále potom technické vybavení učebny, které zprostředkuje dění ve speciální výsledkové místnosti. V kombinaci s doprovodným výkladem lektora tedy umožní provedení výuky v rámci plánovaných kurzů (a v případě „ostrého“ provozu může fungovat i jako místnost pro osoby, které se výsledku z titulu své funkce mají zúčastnit). Posledním dílkem do mozaiky potom bude také technické vybavení pro identifikaci osob.

Specifika práce se zvláště zranitelnými skupinami občanů a odpovídající metodika byla již dříve ve Lvovskou univerzitou připravena ve spolupráci se zástupci Policie ČR – Útvarem policejního vzdělávání a služební přípravy České republiky. Ministerstvo vnitra také poskytlo dotaci na pořízení nábytku. Před samotným dokončením práce ČRA se předpokládá ukázka práce v nově vzniklých prostorech za asistence českých metodiků.

Jedná se sice o menší, ale komplexní a specificky zaměřený projekt, pro jehož realizaci byla a je potřeba spolupráce více entit (ČRA, Lvovská univerzita, Policie ČR, stavební odborníci i odborníci na audio a video technologie). Termín dokončení je odhadován v prvním pololetí roku 2021. Česká republika úspěšným dokončením všech etap tohoto projektu a uvedením nového kurzu

do života významně přispěje k portfoliu vzdělávacích možností policistů nejenom ve Lvově, ale na celé Ukrajině.

Působení ČRA na Ukrajině bude napříště více provázáno s dalšími aktivitami, zejména programem Posilování kapacit veřejných vysokých škol v rozvojových zemích.

Další nové projekty, jejichž implementaci ČRA zahájí v roce 2021

Pracovní název projektu:	Materiální podpora ukrajinským vzdělávacím institucím
Země realizace:	Ukrajina
Tematické/sektorové zaměření/naplňované SDGs:	Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělávání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny, SDG Target 4
Partnerská organizace/instituce:	TBA
Plánovaný rozpočet: (odhad ČRA)	Realizace 2021, indikativní rozpočet 5 mil. Kč
Zvažovaný nástroj implementace:	Dotace / veřejná zakázka
Indikativní termín vypsání výzvy/VŘ:	1. polovina 2021

V procesu zahájení identifikace.

Běžící projekty, pokračující v roce 2021

Technická asistence ukrajinským institucím s reformou vzdělávacího systému (Rozvoj systému hodnocení kvality vzdělávání v ukrajinských regionech; Zajištění informačního systému pro Státní službu pro kvalitu vzdělávání Ukrajiny)
Proměny pedagogických fakult a univerzit pro XXI. Století
Meziuniverzitní spolupráce jako nástroj zvýšení kvality vybraných ukrajinských univerzit
Technické vybavení výlechové místnosti pro zvlášť zranitelné osoby na Lvovské univerzitě ministerstva vnitra Ukrajiny

DELEGOVANÁ SPOLUPRÁCE

ČRA usiluje o kvalitativní posun kvalitativní posun ve finančním režimu delegované spolupráce, kdy o projektech je uvažováno pouze za splnění jasných kritérií z hlediska přidané hodnoty a specifického know-how ČR jako partnera. V zájmu zajištění kvalitního procesu byl s využitím výstupů z interní evaluace zpracován podrobný manuál pro postup při identifikaci a implementaci projektů DS.

V roce 2021 se do implementační fáze dostaly oba běžící projekty. V Moldavsku ve spolupráci s německou GIZ je realizován program *EU Support to Confidence Building Measures*, a to konkrétně v části týkající se zdravotnictví a sociálních služeb. V Bosně a Hercegovině probíhá ve spolupráci s UNDP realizace projektu „*EU Support to Agriculture Competitiveness and Rural Development in Bosnia a Herzegovina*“, jehož hlavním cílem je modernizace zemědělskopotravinářského odvětví a podpora rozvoje venkova. V roce 2021 se rozběhne i doplňkový projekt se zaměřením na okamžitou pomoc zemědělcům, jehož část bude realizovat ČRA.

Projekt *EU Support to Confidence Building Measures* v Moldavsku běží od roku 2019. Mezi hlavní cíle patří vybudování centra služeb domácí péče v Grigoriopolu, zvýšení kapacit zdravotního a sociálního personálu v dané oblasti a navržení zákona v oblasti domácí péče.

S ohledem na epidemii koronaviru v Moldavsku a Podněstří musela být většina aktivit pozastavena, čímž se projekt dostal do menšího zpoždění. Personál centra byl najat v prosinci 2020 a prozatím bude poskytovat služby domácí péče přímo v domácnostech uživatelů. Rekonstrukce centra je plánována na začátek roku 2021.

Po přípravné fázi projektu pod názvem „*EU Support to Agriculture Competitiveness and Rural Development in Bosnia a Herzegovina*“ budou v únoru 2021 vysoutěženi experti na zemědělské právo a management, vinařskou produkci, IT a poradenství v zemědělském sektoru, kteří provedou odborné posouzení zemědělské politiky s důrazem na oblast vinohradnictví a vinařství. Cílem bude vytvořit celostátní vinařský zákon a jemu odpovídající dílčí vinařské zákony na úrovni entit, zlepšit informační systémy v zemědělství včetně registru půdy LPIS a zavést kvalitní zemědělské poradenství.

Tento projekt bude v roce 2021 rozšířen o rychlou pomoc farmářům postiženým pandemií COVID-19 („*EU Support to Covid-19 Recovery and Resilience of Agriculture and Rural Development in Bosnia and Herzegovina (EU4AGRI-Recovery)*“).

V Gruzii se ČRA uchází společně s FAO o implementaci projektu s cílem posílit ochranu spotřebitelů a bezpečnosti potravin zajištěním kontroly kvality, nastavením efektivních kontrolních systémů a dohledem nad harmonizací evropské legislativy v této oblasti. Projekt by měl přispět k zajištění zlepšených exportních příležitostí do zemí EU i mimo ně v rámci DCFTA (Deep and Comprehensive Free Trade Agreement).

Projekt navazuje na úspěšnou spolupráci v oblasti fytoosanitární oblasti v projektu „*Zavedení systému národní fytoosanitární kontroly v Gruzii*“ a projekt v rámci programu vysílání expertů s názvem „*Posilování kapacit Úřadu pro potravinový Ministerstva ochrany životního prostředí a zemědělství Gruzie při zavádění systému managementu jakosti*“.

V jednání je dále nově i projekt pod názvem „*EU Resilience Facility for Georgia*“, zaměřený na socioekonomické zotavení Gruzie po COVID-19 (rozhodnutí se očekává na jaře 2021). Projekt by ČRA implementovala společně s francouzskou agenturou EF.

5 | Rozpočet

Alokace a plánované čerpání rozpočtu ČRA v roce 2021

Celkový rozpočet ČRA dle Plánu dvoustranné ZRS ČR pro rok 2021, činí 458.600 tisíc Kč, tj. o 5,13 % méně než v předchozím roce. Z toho 427.800 tisíc Kč činí rozpočet na projekty ČRA a 30.800 tisíc Kč činí rozpočet na provozní výdaje ČRA.

Kromě toho ČRA v roce 2021 plánuje pokračovat v čerpání nespotřebovaných nároků nahromaděných z minulých let. Z celkového objemu je 73,11 % prostředků alokováno na bilaterální projekty v programových prioritních zemích, 2,18 % prostředků na bilaterální projekty v ostatních partnerských zemích, 7,63 % na trilaterální spolupráci, 3,16 % na tuzemské dotace, 7,2 % na spolupráci se soukromým sektorem a 6,72 % připadá na provozní a administrativní výdaje.

Finanční prostředky na projekty a programy ZRS ČR v gesci ČRA v roce 2021

Region / země	Tematické priority ZRS ČR / Projekty / Realizace	Objem finančních prostředků 2021 dle UV	Celková alokace ČRA na projekty v roce 2021	čerpání z nároků v r. 2021 - odhad (-)
CELKEM Bosna a Hercegovina		75 000 000	82 781 673	-7781 673
CELKEM Etiopie		75 000 000	79 219 718	-4219 718
CELKEM Moldavsko		75 000 000	80 126 245	-5126 245
CELKEM Gruzie		55 000 000	60 218 324	-5218 324
CELKEM Kambodža		28 300 000	32 925 851	-4625 851
CELKEM Zambie		27 000 000	28 000 000	-1 000 000
CELKEM prioritní programové země		335 300 000	363 271 811	-27971 811
SPECIFICKÉ ZEMĚ ZRS				
Ukrajina	Rozvojové aktivity v gesci ČRA – obnova a podpora demokratické transformace Ukrajiny	10 000 000	4 589 097	5 410 903
CELKEM SPECIFICKÉ ZEMĚ ZRS ČR		10 000 000	4 589 097	5 410 903
CELKEM TÉMATA ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE V GESCI ČRA		345 300 000	367 860 908	-22 560 908

DALŠÍ ROZVOJOVÉ AKTIVITY V GESCI ČRA				
Dotační programy pro NNO, kraje a vysoké školy				
ČR	Globální rozvojové vzdělávání a osvěta veřejnosti	8 000 000	17 216 552	-9 216 552
ČR	Posilování kapacit platform nestátních subjektů pro rozvojovou spolupráci (včetně posilování kapacit a partnerství NNO)	5 000 000	7 681 940	-2 681 940
Prioritní země	Podpora rozvojových aktivit krajů a obcí v prioritních zemích ZRS ČR	1 500 000	632 000	868 000
Rozvojové země	Podpora trojstranných projektů českých subjektů	35 000 000	35 000 000	0
CELKEM dotační programy v gesci ČRA		49 500 000	60 530 492	-11 030 492
Podpora zapojení soukromého sektoru do ZRS				
Rozvojové země	Program B2B v ZRS (projekty rozvojově – ekonomického partnerství, podpora účasti českých subjektů v evropských finančních rozvojových nástrojích a EDF a příprava studií proveditelnosti)	33 000 000	33 000 000	0
CELKEM podpora zapojení soukromého sektoru do ZRS		33 000 000	33 000 000	0
Administrativní náklady		30 800 000	30 800 000	0
CELKEM PROSTŘEDKY NA DALŠÍ ROZVOJOVÉ AKTIVITY ČRA		113 300 000	124 330 492	-11 030 492
CELKEM prostředky v gesci ČRA ze státního rozpočtu dle UV 8. června 2020, č. 618		458 600 000	492 191 400	-33 591 400
DODATEČNÉ ROZVOJOVÉ AKTIVITY V GESCI ČRA				
Program Delegované spolupráce s EK			Plánované prostředky	
Bosna a Hercegovina	EU Support to agriculture competitiveness and rural development in Bosnia and Herzegovina		10 300 000	
Moldavsko	EU Support to Confidence Building Measures		9 200 000	
Gruzie	Posílení ochrany spotřebitelů a bezpečnosti potravin zajištěním kontroly kvality		8 700 000	
CELKEM programy Delegované spolupráce		25 202 172	28 200 000	
PROGRAM VÁZANÝCH DARŮ Z POVĚŘENÍ MZV				
Zambie	Dar nemocničnímu zařízení na zmírnění dopadů pandemie COVID-19		9 286 853 (z NNV)	

Z výše uvedeného vyplývá, že na rok 2021 ČRA plánuje aktivní zapojení nespotřebovaných nároků (NNV) a to jak v jednotlivých teritoriích, tak i v horizontálních programech. V prioritních zemích jednak pečlivě sledujeme absorpční kapacitu jednotlivých již běžících projektů, tak i aktivně přistupujeme k novým identifikačním námětům, které rozpracováváme do komplexnějších řešení, které často vyžadují i vyšší finanční alokaci. Snažíme se o proporční a vyvážené portfolio projektů rozložené jak podle potřeby v jednotlivých zemích, tak i podle interních kapacit.